

NOUTATI de la Agentia UE pentru droguri, Lisabona

COCAINĂ, AMFETAMINE, ECSTASY ȘI CANABIS: ULTIMELE TENDINȚE

Cocaina devine stimulente preferat de mulți tineri din Europa

(24.11.2005 LISABONA) Cocaina a căpătat un rol major pe scena drogurilor în Europa, constată **Agencia UE pentru droguri (OEDT)** în **Raportul anual pe 2005 privind problema drogurilor în Europa**, lansat la Bruxelles. Indicatorii specifici arată o creștere covârșitoare a traficului și consumului de cocaină și există dovezi din ce în ce mai frecvente ale existenței problemelor de sănătate ca urmare a consumului de cocaină.

OEDT estimează că circa 9 milioane de europeni (3% din populația adultă) au consumat cocaină cel puțin o dată în viață. Se consideră că între 3 și 3,5 milioane (1% din populația adultă) au încercat drogul în ultimele 12 luni, în timp ce aproximativ 1,5 milioane (0,5% din populația adultă) sunt clasificați drept consumatori actuali, consumând cocaină în ultimele 30 de zile. Consumul de cocaină este mai frecvent în rândul adulților tineri (15–34 ani), în special bărbați și din zonele urbane.

Consumul de cocaină prezintă variații considerabile de la țară la țară, majoritatea studiilor naționale estimând că între 1% și 11,6% dintre tinerii din Europa au încercat cocaină cel puțin o dată, iar între 0,2% și 4,6% au consumat cocaină în ultimele 12 luni.

Spania și Marea Britanie consemnează cele mai ridicate niveluri ale consumului de cocaină, peste 4% dintre adulții tineri consumând drogul în ultimul an, depășind astfel nivelul recent al consumului de Ecstasy și amfetamine. Aceste estimări se apropie acum de datele referitoare la SUA, declară agenția, alimentând îngrijorarea potrivit căreia cocaina este pe cale să devină stimulente preferat de mulți tineri din anumite părți ale Europei ⁽¹⁾.

Odată cu finele anilor 1990, dovezi ale creșterii consumului recent de cocaină în rândul adulților tineri au fost consemnate de studiile efectuate în **Danemarca, Italia, Ungaria, Țările de Jos și Austria**. În **Spania și Marea Britanie**, cea mai pronunțată creștere s-a produs înainte de 2001, însă date mai recente sugerează că tendința ascendentă tinde să se stabilizeze.

Consumul de cocaină crack în Europa – un drog asociat în mod deosebit cu probleme de sănătatea publică și probleme sociale – rămâne limitat, potrivit raportului prezentat astăzi. Un consum semnificativ de cocaină se înregistrează numai în câteva orașe mari, în principal în **Țările de Jos și Marea Britanie**.

Creștere impresionantă a cantităților de cocaină confiscate în Europa

Cele mai recente date arată că în **UE**, cantitățile de cocaină confiscate s-au dublat aproape între 2002 și 2003, de la 47 de tone la peste 90 de tone, sugerând că Europa a devenit o piață importantă pentru acest drog. Cea mai mare parte a cantităților de cocaină intră în **UE** prin **Peninsula Iberică și Țările de Jos**, țările din **Africa și Caraibe** fiind importante zone de tranzit pe rutele de trafic spre Europa.

Spania și Țările de Jos consemnează cele mai mari confiscări de cocaină din **UE**. În aceste două țări, volumul confiscărilor a crescut de peste două ori între 2002 și 2003.

Impactul crescut al cocainei asupra sănătății publice

Potrivit raportului prezentat astăzi, în prezent, tot mai mulți europeni solicită tratament împotriva problemelor cauzate de consumul de cocaină. Circa 10% dintre solicitările de tratament ca urmare a consumului de droguri în Europa sunt legate în prezent de consumul de cocaină, deși se constată deosebiri importante de la țară la țară. Cel mai ridicat procent al clienților care solicită ajutor medical ca urmare a consumului de cocaină se înregistrează în **Spania** (26%) și **Țările de Jos** (38%). În **Țările de Jos**, printre persoanele care s-au aflat pentru prima dată sub tratament terapeutic în 2003, cea mai parte a solicitat ajutor în special pentru probleme cauzate de consumul de cocaină decât pentru cele cauzate de opiacee.

Decesele ca urmare a consumului de cocaină, afirmă **OEDT**, constituie o „problemă serioasă, probabil sub-raportată”. Consumul de cocaină este frecvent în rândul consumatorilor de opiacee, iar cocaina este detectată în mod curent în combinație cu opiaceele în cazurile de supradoză. Potrivit estimărilor, cocaina joacă un „rol determinant” în circa 10% dintre decesele ca urmare a consumului de droguri (variind între 1% și 15%, în funcție de țară). În raport se afirmă că acest procent poate însemna câteva sute de decese ca urmare a consumului de cocaină în fiecare an, la nivelul **UE**. Decesele cauzate exclusiv de abuzul de cocaină, rămân totuși rare, deși potențialul cocainei de a agrava problemele cardiovasculare reprezintă un motiv de îngrijorare.

Nu sunt dovezi ale scăderii consumului de alte stimulente

Studii recente continuă să arate o tendință ascendentă a consumului de Ecstasy și amfetamine în rândul adulților tineri în majoritatea țărilor **UE**, afirmă **OEDT** ⁽²⁾.

Un consum semnificativ de Ecstasy a fost înregistrat pentru prima dată în Europa în anii 1990, iar în prezent consumul a crescut sau chiar a depășit nivelul consumului de amfetamine în majoritatea țărilor. Agenția estimează că aproximativ 2,6 milioane de adulți din **UE** au consumat recent Ecstasy (0,8% din populația adultă).

Studii naționale arată că între 0,6% și 13,6% dintre adulții tineri declară că au experimentat Ecstasy, iar 0,4–6% că au consumat Ecstasy în ultimele 12 luni. Cele mai ridicate cote ale consumului recent de Ecstasy au fost înregistrate în **Estonia** (3,7%), **Spania** (3,8%), **Republica Cehă** (5,9%) și **Marea Britanie** (6,9%). Spre deosebire de majoritatea țărilor unde există date disponibile, **Germania**, **Grecia** și **Marea Britanie** raportează un consum stabilizat de Ecstasy.

Danemarca, **Estonia** și **Marea Britanie** sunt țările cu cea mai ridicată cotă a consumului recent de amfetamine în rândul adulților tineri (estimată la circa 3%). **Marea Britanie**, însă, este singura țară din **UE** care consemnează o scădere semnificativă a consumului recent de amfetamine la această grupă de vârstă (15–34 ani).

Europa rămâne un centru important al producției de Ecstasy și amfetamine

În ansamblu, Europa rămâne principalul centru de producere a drogului Ecstasy, cu toate că importanța sa relativă este în scădere, fabricarea drogului Ecstasy răspândindu-se și în alte părți ale lumii. Producția și capturile mondiale de amfetamine continuă să fie concentrate în Europa. În 2003, laboratoare clandestine de producere a amfetaminelor au fost descoperite în **Belgia**, **Germania**, **Estonia**, **Lituania**, **Luxemburg** (de dimensiuni reduse), **Țările de Jos**, **Polonia** și **Marea Britanie**.

Majoritatea cantităților de amfetamine confiscate în 2003 provenea din **Țările de Jos**, urmate de **Polonia** și **Belgia**. Aproximativ 82% din cantitatea totală de amfetamine confiscate pe plan mondial în 2003 reprezintă capturi înregistrate în **Europa occidentală** și **centrală**. Cantitățile confiscate par a fi în creștere din anul 2002.

Europa împotriva tendinței globale – nu sunt indicii cu privire la creșterea consumului de metamfetamine

În pofida problemelor tot mai ample asociate consumului de metamfetamine în **Africa**, **Asia**, **Australia**, **Noua Zeelandă** și **SUA**, consumul ridicat de metamfetamine în **UE** se limitează la **Cehia** și **Slovacia**. Problema a

fost localizată în **Cehia** din anii `80. Aici, peste 50% dintre cererile de tratament intervin ca urmare a problemelor asociate consumului de metamfetamine.

Comentând datele prezentate mai sus, **președintele OEDT, Marcel Reimen**, declară: „Multe țări europene au legături puternice cu zone ale lumii unde există probleme cauzate de consumul de metamfetamine. Dat fiind că piața europeană a stimulentei se extinde, potențialul de răspândire a metamfetaminelor nu trebuie neglijat. Dimpotrivă, acesta rămâne un sector central pentru intervențiile preventive.”

Preocupare față de popularitatea substanțelor halucinogene naturale

Consumul de substanțe halucinogene sintetice, cum e LSD-ul, rămâne scăzut în Europa. Cu toate acestea, în raportul de astăzi se afirmă că, printre elevii de liceu (15–16 ani), experimentarea substanțelor halucinogene existente în stare naturală, cum sunt „ciupercile halucinogene”, constituie un fenomen întâlnit destul de des. În 2003, prevalența consumului de ciuperci halucinogene de-a lungul vieții l-a egalat pe cel de Ecstasy în **Republica Cehă, Danemarca, Italia, Țările de Jos, Austria și Polonia** și l-a depășit în **Belgia, Germania și Franța**.

Peste 62 de milioane de europeni au încercat cannabisul

OEDT estimează că peste 62 de milioane de europeni (sau peste 20% din populația adultă) au experimentat cannabisul cel puțin o dată, iar circa 20 de milioane (peste 6% din populația adultă) au consumat cannabis în ultimele 12 luni. Aproximativ 9,5 milioane (aproape 4% din populația adultă), sunt clasificați drept consumatori actuali și se consideră că aproape 3 milioane de adulți tineri, mai ales bărbați, consumă cannabis zilnic sau aproape zilnic.

Canabis – o imagine convergentă, pe măsură ce diferențele naționale se micșorează

Încă de la mijlocul anilor 1990, tendința predominantă în Europa privind consumul de cannabis a fost una ascendentă ⁽³⁾. Totuși, consumul de cannabis era inegal reprezentat în cadrul UE, **Marea Britanie** remarcându-se de-a lungul timpului prin cele mai ridicate rate de prevalență. Aceasta situație s-a schimbat, conform **OEDT**, **alte țări** recuperând decalajul, în timp ce situația din **Marea Britanie** s-a stabilizat după 1998.

Incidența consumului de cannabis în rândul adulților tineri atinge niveluri de 17,3% în **Spania**, 19,5% în **Marea Britanie**, 19,7% în **Franța** și 22,1% în **Republica Cehă**. (Cotele cele mai scăzute ale consumului de cannabis în rândul adulților tineri se regăsesc în **Grecia, Suedia, Polonia și Portugalia**).

Studiul **ESPAD** realizat în mediul școlar ⁽⁴⁾ oferă o perspectivă utilă asupra tendințelor pe termen lung (1995–2003) ale consumului de droguri în rândul elevilor din Europa (15–16 ani), prezentând unele indicii convergente cu privire la consumul de cannabis. În 1995, prevalența consumului de cannabis de-a lungul vieții exprimată de datele recoltate în cadrul **ESPAD** se situează în jurul valorii de 41% pentru această grupă de vârstă, în **Marea Britanie** și 37% în **Irlanda**, cu mult mai ridicate decât în toate celelalte țări **UE** participante la studiu. Dintre celelalte țări **UE**, numai **Republica Cehă** (22%) a raportat o estimare de peste 20%. În majoritatea țărilor, nivelul raportat se situa sub 10%.

Cu toate acestea, datele **ESPAD** pentru 2003 arată o imagine foarte diferită, nouă **state membre UE** raportând niveluri ridicate ale prevalenței consumului de-a lungul vieții de peste 29%: **Republica Cehă** (44%), **Irlanda** (39%), **Marea Britanie** (38%), **Franța*** (38%) **Slovenia** (28%) **Italia** (27%), **Slovacia** (27%), **Danemarca** (23%) și **Estonia** (23%). Creșteri ale prevalenței consumului de cannabis de-a lungul vieții au fost mai pronunțate în **noile state membre din centrul și estul UE** unde, în 1995, ratele prevalenței se situau adesea la valori foarte scăzute (în general sub 10%).

Cea mai ridicată rată a prevalenței consumului de cannabis de-a lungul vieții în rândul elevilor de 15-16 ani din Europa în 2003 a fost înregistrată în **Republica Cehă** (44%), iar cele mai ridicate valori ale consumului în ultima lună în **Spania și Franța** (22%). Între 1999 și 2003, în **Republica Cehă**, s-a înregistrat o creștere de 5% a numărului de elevi care au declarat că au încercat pentru prima oară cannabis până la vârsta de 13 ani.

Țările de Jos și Marea Britanie au raportat însă o scădere ușoară de 1% a acestui număr, deși o astfel de modificare este greu de interpretat.

Poli-consumul de droguri – o trăsătură esențială a fenomenului consumului de droguri în Europa

Poli-consumul de droguri constituie în prezent o trăsătură esențială a fenomenului consumului de droguri în Europa, afirmă raportul, făcând ca analiza tendințelor în ceea ce privește consumul unui singur drog să nu mai fie realistă.

În legătură cu aceasta, **directorul OEDT, Wolfgang Götz**, declară: „Analiza impactului asupra sănătății publice a consumului de droguri trebuie în prezent să țină seama de reprezentarea complexă a consumului interdependent de substanțe psihoactive, incluzând alcoolul și tutunul. Concentrarea atenției asupra tendințelor privind consumul unei singure substanțe poate fi înșelătoare, dacă nu se ia în calcul interdependența dintre diferitele tipuri de substanțe”.

Note și definiții

Toți adulții – 15–64 ani; Adulți tineri – 15–34 ani; Prevalența de-a lungul vieții – a încercat / consumat cel puțin o dată în cursul vieții; Consum recent – în ultimele 12 luni; Consum actual – ultima lună /ultimele 30 de zile.

⁽¹⁾ Vezi 2005 *Raportul anual 2005* Comentariu, Figura „Consumul recent (în ultimele 12 luni) de cocaină în rândul tuturor adulților tineri (15–34 ani).

⁽²⁾ Vezi Capitolul 4, Figurile 8 și 9.

⁽³⁾ Vezi Capitolul 3, Figura 4.

⁽⁴⁾ <http://www.espad.org/index.html> (* Franța a participat la ancheta ESPAD numai începând cu anul 1999).